

---

# Publikacje Biskupa Romana Andrzejewskiego

---

Studia Włocławskie 6, 14-36

---

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## **PUBLIKACJE BISKUPA ROMANA ANDRZEJEWSKIEGO**

Bibliografia została ułożona chronologicznie. W ramach poszczególnych lat, przy dużej liczbie publikacji, wprowadzono zasady porządkujące: w pierwszej kolejności wymieniono publikacje samoistne (niezależnie od ich tematyki), następnie artykuły naukowe i popularnonaukowe w dziełach zbiorowych i czasopismach (czasopisma według porządku alfabetycznego swoich tytułów), w dalszej kolejności umieszczono artykuły prasowe (gazety według kolejności alfabetycznej swoich tytułów), następnie idą homilie, przemówienia oraz teksty pastoralne i urzędowe, wreszcie sprawozdania, przedmowy, recenzje, tłumaczenia i inne publikacje.

### **Skróty:**

|            |                                                                                     |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| ABMK       | – „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”                                           |
| AK         | – „Ateneum Kapłańskie”                                                              |
| KDWł       | – „Kronika Diecezji Włocławskiej”                                                   |
| KłR        | – „Kalendarz Rolników”, 1992-                                                       |
| Ł3         | – „Ład Boży”, 1982-1997                                                             |
| Ł3/N       | – „Ład Boży” (dod. do „Niedzieli”), 1998-                                           |
| RI         | – „Roczniki Humanistyczne”                                                          |
| R`K        | – „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne”                                                 |
| Rcz. Dług. | – „Rocznik Publicznego Gimnazjum i Liceum im. Ks. Jana Długosza we Włocławku” 2002- |
| SVł        | – „Studia Włocławskie” 1998-                                                        |
| WDR        | – Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników                                               |

### **1968**

1. O humanistyczną formację kapłanów, AK 60(1968) s. 79-85.
2. Tradycja a nowatorstwo w epistolografii łacińskiej IV w. w świetle listów Kw. Aureliusza Symmachusa i Aureliusza Ambrożego, „Eos” 57/2(1968) s.245-250.

### **1969**

3. Sprawozdanie z Seminarium Duchownego we Włocławku w roku akademickim 1968/69, KDWł 52(1969) s. 126-133.

4. Początek roku akademickiego w Seminarium Duchownym, KDWi 52(1969) s. 257-276.

#### **1970**

5. Rec.: A. Maggiali, *Formazione dei seminaristi al senso comunitario*, Milano 1964, s. 318; AK 74(1970) s. 291-292.

#### **1971**

6. Tłum. (z pol. na łac.): *Summaria*, ABMK 23(1971) *passim*.

7. Tłum. (z pol. na łac.): *Dedykacja dla Ojca Świętego Pawła VI*, AK 27(1971) s. 170-171.

#### **1972**

8. Tłum. (z pol. na łac.): *Summaria*, ABMK 24(1972) *passim*.

9. Tłum. (z pol. na łac.): *Summaria*, ABMK 25(1972) *passim*.

#### **1973**

10. Struktura antycznego listu polecającego w świetle zasad retoryki, RH 21(1973) z. 3, s. 17-24.

11. Rec.: *Antologia modlitwy patrystycznej. Modlitwy i rozmyślania łacińskich Ojców Kościoła*, Sandomierz 1971; AK 84(1973) s. 185-186.

12. Tłum. (z pol. na łac.): *Summaria*, ABMK 26(1973) *passim*.

#### **1975**

13. Listy polecające Cyserona w świetle antycznych zasad rekomendacji, „Eos” 63(1975) s. 43-59.

14. Ks. Wacław Liśkiewicz [nekrolog], KDWi 58(1975) s. 284-285.

15. Tłum. (z grek. na pol.): *Dzieje Apostolskie*, w: *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, Poznań 1975, s. 194-239. (Współautor przekładu: F. Jóźwiak).

#### **1976**

16. Kręgi tematyczne cyserońskich rekomendacji, RH 24(1976) z. 3, s. 15-38.

17. VII Międzynarodowy Kongres Patrologów w Oksfordzie (8-13 IX 1975), AK 87(1976) s. 160-163.

18. Chrześcijanin wobec cierpienia (rec.: E. Nowak, *Le chrétien devant la souffrance. Etude sur la pensée de Jean Chrysostome*, Paris 1972); AK 86(1976) s. 316-319.

#### **1977**

19. Pokuta w nauczaniu Ojców Kościoła, AK 89(1977) s. 33-46.

20. Ojcowie Kościoła o filozofii antycznej (rec.: A. Warkotsch, *Antike Philosophie im Urteil der Kirchenväter*, München 1973); „Zeszyty Naukowe KUL” 20(1977) s. 170-172.

#### **1978**

21. Nieprzemijająca wartość cyserońskiego traktatu „O starości”, AK 90(1978) s. 222-225.

22. Ojcowie Kościoła – Ojcowie naszej wiary, „Zwiastun Miłosierdzia” (Londyn) 20(1978) nr 1-2, s. 16-17.

23. Tłum. (z łac. na pol.): Listy św. Ambrożego: Ep. 28, 47, 49, 51, w: Antologia listu starochrześcijańskiego I, Lublin 1978 (STCh) s. 83-99.

24. Tłum. (z pol. na łac.): „Wstęp” i niektóre tytuły, w: J. Czerniatowicz, C. Mazur, *Recepcja antyku chrześcijańskiego*, t. 1, cz. 1, Lublin 1978, s. XVII-XIX, *passim*.

### 1979

25. Rozwój studiów patrystycznych, AK 92(1979) s. 177-194.

26. Święty Cyprian z Kartaginy – między karnością a łagodnością w oparciu o zasadę jedności Kościoła, AK 92(1979) s. 372-379.

27. Między Bogiem a cesarzem – Ambroży z Mediolanu, AK 93(1979) s. 54-72.

28. Sytuacja dydaktyczna patrologii w seminariach duchownych, RTK 26(1979) z. 4, s. 53-61.

29. Kult relikwii według św. Ambrożego, RTK 26(1979) z. 4, s. 73-78.

30. Cyceon, Marek Tullius Cicero, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1979, kol. 677-678.

### 1980

31. Śmierć – tragedia czy wyzwolenie? (Kartki z eschatologii Ojców Kościoła), AK 95(1980) s. 91-95.

32. Myśl społeczna św. Bazylego Wielkiego w nauce św. Ambrożego, RTK 27(1980) z. 4, s. 179-182.

### 1981

33. Przypowieści o zbawieniu (Łk 15, 14-32) w interpretacji św. Ambrożego z Mediolanu, AK 96(1981) s. 63-69.

34. Niektóre ciceronianiana u św. Ambrożego z Mediolanu, RH 29(1981) z. 3, s. 119-127.

35. Modlitewny stosunek Cyceona do bogów, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 8(1981) s. 71-73.

36. Ks. Kazimierz Rakowski [nekrolog], KDWł 64(1981) s. 144.

37. Tłum. (z łac. na pol.): Konstytucja Apostolska „Exsul Familia”, „Studia Polonijre” 4(1981) s. 15-58.

38. Tłum. (z włos. na pol.): Świadeztwo rodzin, AK 96(1981) s. 473-484.

### 1982

39. Ks. Mieczysław Krzyżanowski [nekrolog], KDWł, 65(1982) s. 139-140.

40. Tłum. (z łac. na pol.): W nurcie Tradycji: Jedność Kościoła mówi wszystkimi językami (fragment Mowy 8, 1-3 nieznanego autora afrykańskiego z VI wieku), ŁB 1982, nr 1, s. 3.

41. Tłum. (z grec. na pol.): W nurcie Tradycji: Jesteście solą ziemi i światłością świata (fragment homilii św. Jana Chryzostoma), ŁB 1982, nr 3, s. 6.

42. Tłum. (z łac. na pol.): W nurcie Tradycji: Maryja – Matka nasza (fragment Mowy 20 św. Elreda), ŁB 1982, nr 5, s. 3.

43. Tłum. (z grec. na pol.): W nurcie Tradycji: Boskie i ludzkie narodzenie (fragment kazania św. Bazylego Wielkiego), ŁB 1982, nr 16/17, s. 4.

### 1983

- 44. Zbawczy realizm Eucharystii w nauce Ojców Kościoła, AK 101(1983) s. 179-187.
- 45. Konecki Roman, w: Słownik polskich teologów katolickich, t. 6, Warszawa 1983, s. 125-126.
- 46. Chrystus Zmartwychwstały, ŁB 1983, nr 7, s. 4.
- 47. Wspomnienie wileńskiej Paschy, ŁB 1983, nr 7, s. 5. (Podp.:) ks. Jonas Matulanis.
- 48. Zaduma nad Noakowskim, ŁB 1983, nr 10, s. 7. (Podp.:) J. M.
- 49. Biskup w parafii, ŁB 1983, nr 18, s. 10-11, 15.
- 50. Zmarli chcą mówić, ŁB 1983, nr 22, s. 1, 7. (Podp.:) J. M.

### 1984

- 51. Szkic do duchowego portretu biskupów włocławskich (Z okazji złote- go jubileuszu kapłaństwa biskupa Jana Zaręby), AK 102(1984) s. 353-364.
- 52. W służbie Kościoła (Wspomnienia o prof. Leokadii Małunowiczów- nie), w: Chrześcijaństwo, t. 13, Warszawa 1984, s. 276-278.
- 53. Ks. Stanisław Kwieciński [nekrolog], KDWi 67(1984), s. 46-47.
- 54. Kazanie na uroczystość pięćdziesięciolecia kapłaństwa Biskupa Jana Zaręby, KDWi 67(1984) s. 151-157.
- 55. Ziemia jest rzetelna (z kazania wygłoszonego na Jasnej Górze 15 VIII 1984), ŁB 1984, nr 20, s. 1.
- 56. Alfabet pojęć: Godność. List 1 (26 VIII 1984), Podkomisja Episkopa- tu ds. Duszpasterstwa Kobiet 1984. (Podp.:) Filolog; toż, w: Rodzina polska zawsze trzeźwa, Komisja Episkopatu ds. Trzeźwości (1985) s. 41-42.
- 57. Alfabet pojęć: Szczerość. List 3 (Boże Narodzenie 1984), Podkomisja Episkopatu ds. Duszpasterstwa Kobiet. (Podp.:) Filolog.
- 58. Matka Słowa Wcielonego, tamże.
- 59. Matko Miłosierdzia (modlitwa do Matki Bożej Ostrobramskiej), ŁB 1984, nr 1, s. 1. (Podp.:) ks. Jonas Matulanis.
- 60. Królowo pokoju, umocnij nas w pokoju! [utwór zdjęty przez cenzurę z ŁB 1984, nr 23]. (Podp.:) ks. Jonas Matulanis.

### 1985

- 61. Stała Matka Bolesciwa..., List 4 (Wielki Post 1985), Podkomisja Epi- skopatu ds. Duszpasterstwa Kobiet 1985.
- 62. Alfabet pojęć: Nadzieja. List 5, Podkomisja Episkopatu ds. Duszpa- sterstwa Kobiet 1985. (Podp.:) Filolog.
- 63. Alfabet pojęć: Rozpacz. List 7, Podkomisja Episkopatu ds. Duszpaster- stwa Kobiet. (Podp.:) Filolog.
- 64. Alfabet pojęć: Rzetelność. List 8, Podkomisja Episkopatu ds. Duszpa- sterstwa Kobiet 1985. (Podp.:) Filolog.
- 65. Wychowawczyni Narodu. List 8, Podkomisja Episkopatu ds. Duszpa- sterstwa Kobiet 1985.

66. Ziarno. List 8, Podkomisja Episkopatu ds. Duszpasterstwa Kobiet 1985. (Połp.): ks. J. M.

67. Homilia na Międzynarodowy Dzień Kobiet 8 II 1985, w: Materiały Podkomisji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Kobiet 1985. (Bez podp.).

68. Kościół w okowach totalitaryzmu (z kazania wygłoszonego w Zduńskiej Woli 11 VIII 1985), ŁB 1985, nr 9, s. 8.

69. „Powinienem być w tym, co należy do mego Ojca” (Homilia wygłoszona 28 IX 1985 w Kaliszu z okazji IV Międzynarodowego Kongresu Józefoligicznego), „Gazeta Niedzielną” (Londyn) 43(1985) s. 2-3.

70. (Przedmowa:) Historia Nabota wczoraj i dzisiaj, w: Św. Ambroży, Historia Nabota, Sandomierz 1985, s. 7-10.

### 1986

71. Słowo do kapłanów i wiernych po wyborze na administratora diecezji wrocławskiej, KDWł 69(1986) s. 244-245.

72. „Błogosławieni, którzy umierają w Panu...” (Homilia w I dniu pogrzebu biskupa Jana Zaręby), KDWł 69(1986) s. 249-252.

73. Przemówienie administratora diecezji wrocławskiej na zakończenie pogrzebu śp. biskupa Jana Zaręby, KDWł 69(1986) s. 264-269.

74. Duchowość kapłana w czasie wakansu stolicy biskupiej, cz. 1-5, KDWł 69(1986) s. 282-285; 70(1987) s. 26-28, 109-111, 205-206, s. 261-263.

75. Życzenia na Boże Narodzenie, KDWł 69(1986) s. 285.

76. Rec.: K. Majdański, Wrócił tu Kościół. Z posługi słowa biskupa szczecińsko-kamieńskiego 1979-1984, Szczecin 1985; AK 107(1986) s. 166-170.

### 1987

77. Błogosławiony Michał Kozal – sufragan wrocławski jako świadek wiary, AK 109(1987) s. 525-531.

78. Homilia na pogrzebie ks. prałata Jana Pawła Grajnera, KDWł 70(1987) s. 247-252.

79. Kult bł. Michała Kozala (Przemówienie w Radio Watykańskim), KDWł 70(1987) s. 255-257.

80. Wezwanie do modlitwy o wybór nowego biskupa diecezjalnego, KDWł 70(1987) s. 16-19.

81. Wezwanie do modlitwy o rychłą beatyfikację sługi Bożego biskupa Michała Kozala, KDWł 70(1987) s. 19-23.

82. Zaproszenie wszystkich rodzin zakonnych do katedry, KDWł 70(1987) s. 23-24.

83. Komunikat do czcicieli Matki Bożej Ostrobramskiej, KDWł 70(1987) s. 24.

84. Komunikat o profanacji obrazów w katedrze, KDWł 70(1987) 215-216; toż, ŁB 1987, 1 III, s. 8.

85. Wielkopostne wezwanie do odnowy Kościoła diecezjalnego, KDWł 70(1987) 72-76; toż, ŁB 1987, 15 III, s. 1-2.

86. Życzenia na święta wielkanocne, KDWł 70(1987) 76-77; toż, ŁB 1987, 12 IV, s. 4.

87. Niezwykły jubileusz księdza Józefa Malkiewicza, KDWł 70(1987) s. 77-78.

88. Wezwanie do bezpośredniego przygotowania diecezji na Kongres Eucharystyczny, KDWł 70(1987) s. 78-84.

89. Odezwa do kapłanów i wiernych obydwu dekanatów konińskich, KDWł 70(1987) s. 84.

90. Powitanie błogosławionego Michała Kozala, KDWł 70(1987) 178-179; toż, AK 110(1987) s. 80-81.

91. Podziękowanie za udział w uroczystościach, KDWł 70(1987) 183-188; toż, AK 110(1987) s. 87-91.

92. Słowo do pielgrzymów kaliskich, KDWł 70(1987) s. 197-198.

93. Słowo do pielgrzymów sieradzkich, KDWł 70(1987) s. 198.

94. Słowo pasterskie z okazji dziękczynnych uroczystości za beatyfikację siedmiu karmelitanek, KDWł 70(1987) s. 199.

95. Słowo pasterskie na rozpoczęcie roku szkolnego i katechetycznego, KDWł 70(1987) s. 200-201.

96. Odezwa do kapłanów i wiernych obydwu dekanatów kaliskich, KDWł 70(1987) s. 201-202.

97. Słowo pasterskie na 43. Tydzień Miłosierdzia, KDWł 70(1987) s. 202-205.

98. Odezwa w sprawie budowy kolegium Jana Pawła II w Lublinie, KDWł 70(1987) s. 207.

99. Prośba o modlitwę za zmarłych i o pomoc dla seminarium, KDWł 70(1987) s. 207-208.

100. List pasterski pomocniczych biskupów włocławskich z racji udania się „ad limina Apostolorum” do Rzymu, KDWł 70(1987) s. 253-254. (Współautor: bp C. Lewandowski).

101. List pomocniczych biskupów włocławskich do kapłanów o postawie pasterskiej w latach kryzysu gospodarczego, KDWł 70(1987) s. 254-255. (Współautor: bp C. Lewandowski)

## 1988

102. Ks. Jan Oświeciński (nekrolog i homilia na pogrzebie), KDWł 71(1988) s. 87-91.

103. „Przypatrzcie się, bracia, powołaniu waszemu” (Homilia podczas dożynek na Jasnej Górze 4 IX 1988), „Ład” (ODISS) 1988, 9 X, s. 5.

104. Przemówienie w katedrze w czasie ingresu biskupa Henryka Muszyńskiego, KDWł 71(1988) s. 19-22.

105. Przemówienie w refektarzu seminaryjnym po ingresie biskupa Henryka Muszyńskiego, KDWł 71(1988) s. 30-31.

106. List pomocniczych biskupów włocławskich z racji nominacji nowego biskupa włocławskiego, KDWł 71(1988) s. 6-7. (Współautor: bp C. Lewandowski).

### 1989

107. Pielgrzymki do kraju nadziei (1-4), ŁB 1989, 12 III, s. 5; 26 III, s. 5; 2 IV, s. 4-5; 9 IV, s. 4.

108. W ZSRR Bóg wraca do kościołów (fragment audycji Radia Watykańskiego z 1 III 1989), „Msza Święta” 1989, lipiec-sierpień, s. 169.

109. Homilia w czasie nawiedzenia relikwii bł. Urszuli Ledóchowskiej w Sieradzu (25 V 1989), KDWł 72(1989) s. 134-136.

110. „Prowadź mnie, Panie, swą drogą odwieczną” (Homilia wygłoszona w czasie III Kongresu ku czci Miłosierdzia Bożego 4 X 1988), „Biuletyn Miłosierdzia Bożego” 23(1989) s. 69-72.

111. Błogosław Ojczyznę miłą, „Zielony Sztandar” 1989, 24 XII, s. 1, 4.

### 1990

112. Posłanie z Wierzchosławic, ŁB 1990, 3 VI, s. 3.

113. Homilia z okazji 50. rocznicy męczeńskiej śmierci ks. kanonika Wincentego Matuszewskiego i ks. prefekta Józefa Kurzawy w Osięcinach, KDWł 73(1990) 160-163.

114. „Attende tibi et doctrinae” (Konferencja ascetyczna wygłoszona na zebraniu księży dziekanów i księży wizytatorów), KDWł 73(1990) s. 204-206.

115. Duszpasterstwo rolników – służbą dla Narodu (Homilia wygłoszona w czasie Mszy świętej inauguracyjnej w Uniwersytecie Ludowym we Włocławku), KDWł 73(1990) s. 333-336.

116. Jesteśmy, aby formować [wywiad z przewodniczącym Komisji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Rolników – rozmawia Sławomir Siwek], „Obserwator” 1(1990), nr 2(9 IX), s. 1, 12.

117. Na wsi są szanse..., „Obserwator” 1(1990), nr 3(16 IX), s. 12.

118. List o nowym piśmie dla rolników, „Obserwator” 1(1990), nr 1(2 IX), s. 2.

119. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 1(1990), nr 17-18(23-30 XII), s. 2.

120. Przedmowa, w: Antologia tekstów patriotyczno-chłopskich w poezji polskiej, Włocławek 1990, s. 3-4.

### 1991

121. Gdy konie stają dęba..., „Niedziela” 1991, 10 II, s. 1, 4.

122. Dziękczynienie za sto lat Zgromadzenia Sióstr od Aniołów, „Miłować czynem i prawdą”. Biuletyn Zgromadzenia Sióstr od Aniołów 1991, nr 1, s. 17-18.

123. Ks. Alfons Przybyła (nekrolog i homilia na pogrzebie), KDWł 74(1991) s. 143-146.

124. Niech ziarno przykazań wzrasta na glebie urodzajnej (Homilia do rolników w czasie Dożynek Janogórskich 1 IX 1991), „Niedziela” 1991, 29 IX, s. 4.

125. Na fundamencie Dekalogu ma wyrósć gmach nowej Rzeczypospolitej (Homilia do robotników w ramach pielgrzymki Świata Pracy), „Niedziela” 1991, 29 IX, s. 5.

126. List na Wielkanoc, „Obserwator” 2(1991), nr 13-14(31 III-7 IV), s. 2.

127. List na powitanie Ojca Świętego Jana Pawła II w Łomży, „Obserwator” 2(1991), nr 22-23(2-9 VI), s. 2.

128. Wkrótce minie rok... [List na rocznicę ukazania się Niezależnego Tygodnika Rolników „Obserwator”], „Obserwator” 2(1991), nr 36-37(8-15 IX), s. 2.

129. List o wyborach do Sejmu, „Obserwator” 2(1991), nr 42(20 X), s. 3.

130. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 2(1991), nr 51-52(22-29 XII), s. 2.

## 1992

131. Refleksje z podróży pasterskich po Kraju Rad, w: Chrześcijaństwo w Związku Radzieckim w dobie pierestrojki i głośności (Materiały z sesji Eklezjologiczno-Misjologicznej, Pieniężno 28-30 IX 1989), Warszawa – Pieniężno 1992, s. 242-250 (Materiały i Studia Księży Werbistów, nr 36).

132. Dlaczego zabili księdza?, „Słowo Powszechne” 1992, 7 X, s. 5; toż, „Niedziela” 11 X 1992, s. 1, 6; toż, KDWi 75(1992) s. 231-236; toż, KaIR 1994, s. 49-50.

133. Modlitwa wiosny Kościoła (homilia z okazji IV rocznicy ingresu biskupa Henryka Muszyńskiego), KDWi 75(1992) s. 25-29.

134. Przemówienie w czasie ingresu metropolity gnieźnieńskiego Henryka Muszyńskiego w Gnieźnie, KDWi 75(1992) s. 196-197.

135. „Wesoły nam dzień dziś nastał”. Słowo administratora diecezji włocławskiej w czasie święceń biskupich i ingresu biskupa Bronisława Dembowskiego, KDWi 75(1992) s. 131-134; AK 118(1992) s. 355-358.

136. Przemówienie w refektarzu po ingresie biskupa Bronisława Dembowskiego, KDWi 75(1992) s. 137.

137. Przemówienie w rocznicę pobytu Ojca Świętego (6 VI 1992), KDWi 75(1992) s. 157.

138. Ks. Jerzy Kaźmierczak (nekrolog i homilia na pogrzebie), KDWi 75(1992) s. 224-231.

139. „Jesteście uprawną rolą Bożą i budowlą Bożą” (Homilia wygłoszona z okazji 70-lecia Uniwersytetu Ludowego w Dalkach, Gnieźno 9 XI 1991), w: Katolickie Uniwersytety Ludowe. Materiały z sympozjum..., Poznań 1992, s. 24-26.

140. List pomocniczych biskupów włocławskich z okazji nominacji nowego biskupa włocławskiego Bronisława Dembowskiego, KDWi 75(1992) s. 124-126. (Współautor: bp C. Lewandowski).

141. „Pomagając innym – pomagasz sobie”, „Obserwator” 3(1992), nr 9(1 III), s. 10.

142. List na Wielkanoc, „Obserwator” 3(1992), nr 16-17(19-26 IV), s. 3.

143. Zaproszenie rolników polskich na dziękczynne uroczystości za zebrane plony, „Obserwator” 3(1992), nr 35(30 VIII), s. 3.

144. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 3(1992), nr 51-52(20-27 XII), s. 3.

145. Przedmowa, KaIR 1992, s. 3.

## 1993

146. Duszpasterstwo rolników, AK 121(1993) s. 288-301.

147. Jestem przy prawicy, „Niedziela” 1993, 3 X, s. 1.

148. Wieś potrzebuje wiedzy, „Niedziela” 1993, 21 XI.
149. Dlaczego milczą ludzie dobrzy?, „Niedziela” 1993, 26 XII.
150. Czy lewica będzie wiarygodna?, „Słowo – Dziennik Katolicki” 1993 23 IX, s. 1.
151. Akt zawierzenia diecezji włocławskiej Matce Bożej, KDWi 76(1993) s. 17-18.
152. Bóg – mocą chrześcijan (Homilia wygłoszona w 50. rocznicę męczeńskiej śmierci kapłanów w Piotrkowie Kujawskim 22 X 1989), KDWi 76(1993) s. 215-220.
153. Kogo wybrać? (Modlitwa w Licheniu – 15 VIII 1993), ŁB 1993, 5 IX, s. 1.
154. Modlitwa o czujność pasterzy. Apel Jasnogórski w czasie rekolekcji biskupich. „Niedziela” 1993, 12 XII.
155. Homilia wygłoszona z okazji odsłonięcia obelisku ku czci Stanisława Mikołajczyka w czasie Mszy św. polowej w Dobrzycy (22 IX 1991), w: M. Karalus, Chłopak ze Strzyżewa. Młodość Stanisława Mikołajczyka 1901-1930, Dobrzyca 1991.
156. Wieś potrzebuje wiedzy [obszerne fragmenty wywiadu udzielonego tygodnikowi „Niedziela”], „Obserwator” 4(1993), nr 50(12 XII), s. 10.
157. List na Wielkanoc, „Obserwator” 4(1993), nr 15-16(11-18 IV), s. 3.
158. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 4(1993), nr 51-52(19-26 XII), s. 3.
159. Przedmowa, KalR 1993, s. 3.

#### 1994

160. Całuję ręce Matki. Homilia wygłoszona w czasie Mszy świętej w katedrze we Włocławku na jubileuszu 425-lecia Wyższego Seminarium Duchownego 1 października 1994 roku, Włocławek 1994, 27 s.; toż, w: 425 lat Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Dokumentacja jubileuszu, Włocławek 1995, s. 29-36.
161. Czyja będzie Polska gminna? Włocławek : WDR 1994, 19, [1] s.; fragm. pt. Rzeczpospolita samorządnie upijana, „Obserwator” 5(1994), nr 43(23 X), s. 6.
162. Jak zmienić oblicze wsi? Homilia wygłoszona na dożynkach diecezji włocławskiej w Licheniu 13 września 1992 roku, Licheń : n. Sankt. Maryjne [1994], 25, [2] s.
163. Wieś polem nowej ewangelizacji. Homilia wygłoszona podczas Ogólnopolskiego Święta dziękczynienia za Plony na Jasnej Górze w dniu 4 września 1994 roku, Włocławek : WDR 1994, [8] s.
164. Z kapłanem, z profesorem, z przyjacielem, w: W służbie Kościołowi i nauce. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Stanisławowi Olejnikowi, Włocławek 1994, s. 11-14.
165. II Synod Włocławski: ludzie, statuty i przesłanie, KDWi 77(1994) s. 49-54.
166. II Synod Włocławski, ŁB 1994, 3 IV, s. 3.

167. Słowo do rodzin wiejskich, w: List do Rodzin Ojca Świętego Jana Pawła II, Włocławek 1994, s. 91-93.
168. List do sołtysów na Wielki Post, „Kronika Licheńska” 2(1994) 2, s. 1.
169. Zaproszenie sołtysów na pielgrzymkę do Lichenia, „Kronika Licheńska”, kwiecień 1994 (dodatek do „Gazety Sołeckiej” 4, kwiecień 1994).
170. List na Wielkanoc, „Obserwator” 5(1994), nr 14-15(3-10 IV), s. 3.
171. List w sprawie akcji zbierania i przekazywania sprzętu rolniczego rodakom na Wschodzie, „Obserwator” nr 21(22 V), s. 3.
172. List na żniwa podczas suszy, „Obserwator” 5(1994), nr 33(14 VIII), s. 3.
173. Pielgrzymka Uniwersytetów Ludowych [zaproszenie na Jasną Górę], „Obserwator” 5(1994), nr 45(6 XI), s. 6.
174. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 5(1994), nr 51-52(18-25 XII), s. 2.
175. Komunikat w sprawie uniwersytetów ludowych, KDWł 77(1994) s. 261-262.
176. Przedmowa, KałR 1994, s. 4.
177. Przedmowa, w: Dziękczynienie za plony. Dożynki. Materiały pomocnicze, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1994, s. 3.

## 1995

178. Wstępna ankieta do badań pastoralnych, KDWł 78(1995) s. 504.
179. Odwiedzając szkoły, ŁB 1995, 16 IV, s. 6, 13.
180. Parlament zwleka – obywatele ratyfikowali, „Niedziela” 1995, 5 III, s. 5.
181. Jak żyć po klęsce?, „Niedziela”, 1995, 3 XII, s. 9.
182. Humanistą zawsze być, „Słowo – Dziennik Katolicki (Magazyn)” 1995, 17-19 II, s. 16-17.
183. Akcja Katolicka w diecezji włocławskiej, „Słowo – Dziennik Katolicki” 1995, 23 X, s. 7.
184. Rodzinny posąg: miłość i praca, „Zwycięska Pani” 1(1995) 6, s. 1-2.
185. Opatrznościowy człowiek okresu przemian (kazanie na pogrzebie śp. Mariana Lewandowskiego, kuratora oświaty i wychowania, 7 XII 1994), „Nasza parafia” (św. Maksymiliana), Włocławek, grudzień 1994, s. 5-6; toż, KDWł 78(1995) s. 92-97.
186. Posłuszeństwem, cierpliwością i cierpieniem (homilia na pogrzebie śp. ks. kan. Euzebiusza Modrzejewskiego, 22 III 1995), KDWł 78(1995) s. 125-130.
187. Na drogach Bożych (Homilia wygłoszona z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa ks. prof. Stanisława Olejnika, 15 XII 1994), KDWł 78(1995) s. 144-151.
188. Nieprzebrzmiałe echo św. Maksymiliana (Homilia wygłoszona na zakończenie Jubileuszowego Roku Kolbiańskiego, 8 I 1995), KDWł 78(1995) 151-156; toż, w: Polscy biskupi o św. Maksymilianie, Niepokalanów 1995, s. 329-332.
189. „W liturgii żyje zbawcze dzieło Chrystusa” (homilia wygłoszona na pogrzebie śp. prałata Tadeusza Korpusińskiego, 6 III 1995), KDWł 78(1995) s. 178-184.

190. Ostatnia z rodu (Homilia wygłoszona w czasie pogrzebu śp. Prof. Marii Komeckiej, 24 I 1995), KDWI 78(1995) s. 202-208.

191. Dowody, że Jezus żyje (Homilia na powitanie relikwii św. Wojciecha we Włocławku, 19 V 1995), KDWI 78(1995) s. 229-235.

192. Św. Wojciech daje znak jedności (Homilia wygłoszona na powitanie relikwii św. Wojciecha w kolegiacie sieradzkiej, 22 V 1995), KDWI 78(1995) s. 236-241.

193. Żniwo wiary na ziemi konińskiej (Homilia wygłoszona na powitanie relikwii św. Wojciecha w Koninie w parafii św. Wojciecha 23 V 1995), KDWI 78(1995) s. 242-248.

194. Papieskie przesłanie w duszpasterstwie nauczycieli (Słowo na pożegnanie pielgrzymki nauczycieli do katedry włocławskiej, 6 VI 1995), KDWI 78(1995) s. 261-264.

195. Duchowe lekarstwo dla chorej Europy (Homilia wygłoszona do weteranów II wojny światowej, Ciechocinek 31 VIII 1995), KDWI 78(1995) s. 363-367.

196. Mała lekcja historii (Homilia wygłoszona po poświęceniu krzyża i pomnika żołnierzy Armii Krajowej, zamordowanych przez pracowników Urzędu Bezpieczeństwa i NKWD, Znaniewo 17 IX 1995), KDWI 78(1995) s. 368-374.

197. Prawda nie podlega głosowaniu (homilia wygłoszona w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie, 24 IX 1995), KDWI 78(1995) s. 374-378.

198. Z dorobku czerpiemy nadzieję (Homilia wygłoszona w czasie jubileuszu 75-lecia Szkoły Rolniczej w Kościelcu Kolskim), KDWI 78(1995) s. 425-429.

199. Stawiać tamę złu (homilia wygłoszona w XI rocznicę śmierci ks. Jerzego Popiełuszki w katedrze włocławskiej, 19 X 1995), KDWI 78(1995) s. 430-434.

200. Jest wiatr, co oczyszczać może (Konferencja ascetyczna wygłoszona do księży dziekanów 7 XII 1995), KDWI 78(1995) s. 524-528.

201. Ku wiejskiej Akcji Katolickiej [fragmenty homilii wygłoszonej 18 XI 1994 na Jasnej Górze], „Obserwator” 6(1995), nr 4(22 I), s. 16.

202. Zaproszenie rolników polskich na dziękczynne uroczystości za zebrane plony - Jasna Góra - 3 IX 1995, „Niedziela” 1995, 3 IX, s. 3.

203. Apel diecezjalnych duszpasterzy rolników w sprawie pomocy dla wsi poszkodowanych klęską żywiołową w diecezji kieleckiej, „Gość Niedzielny” 1995, 8 X.

204. Nie opuszczać Ojczyzny w potrzebie! (Apel do mieszkańców wsi i małych miast), „Słowo - Dziennik Katolicki” 1995, 8 XI, s. 5; toż, „Niedziela” 1995 19 XI, s. 9 toż, KDWI 78(1995) s. 502-503.

205. List na Wielkanoc, „Obserwator” 6(1995), nr 16(16 IV), s. 3.

206. Zaproszenie rolników polskich na dziękczynne uroczystości za zebrane plony, „Obserwator” 6(1995), nr 36(3 IX), s. 3.

207. Fragment słowa na zakończenie dożynek jasnogórskich 3 IX 1995, „Obserwator” 6(1995), nr 39(24 IX), s. 17.

208. Apel diecezjalnych duszpasterzy rolników w sprawie pomocy dla wsi poszkodowanych klęską żywiołową w diecezji kieleckiej, „Obserwator” 6(1995), nr 41(8 X), s. 17.

209. Prawda nie podlega głosowaniu [obszerne fragmenty homilii wygłoszonej 24 IX 1995 w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie], „Obserwator” 6(1995), nr 42(15 X), s. 7.

210. Apel przed wyborami prezydenckimi, „Obserwator” 6(1995), nr 47(19 XI), s. 3.

211. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 6(1995), nr 52-53(24-31 XII), s. 5.

212. Komunikat w sprawie uniwersytetów ludowych, KDWi 78(1995) s. 413-415.

213. Komunikat w sprawie filmu „Ksiądz”, KDWi 78(1995) s. 417-418.

214. Życzenia na Boże Narodzenie skierowane do rolników, „Obserwator” 6(1995) 52/53, s. 5.

215. Przedmowa, KaR 1995, s. 3.

216. Przedmowa, w: Kocham cię, ojczyzno. Wiersze patriotyczne, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

217. Przedmowa, w: Kocham cię, wiosko moja. Wiersze o umiłowaniu ziemi ojczystej, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

218. Przedmowa, w: Kocham was. Wiersze na różne okazje, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

219. Przedmowa, w: Wiersze dla dzieci, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

220. Przedmowa, w: Kocham cię, przyrodo nasza, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

221. Przedmowa, w: Kocham cię, ziemio rodzinna. Wiersze o umiłowaniu ziemi ojczystej, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

222. Przedmowa, w: Wiersze na rok liturgiczny, zebrał i do druku przygot. E. Marciniak, Włocławek 1995, s. 3.

223. Przedmowa, w: ks. Tymoteusz, Chwalcie łąki umajone, Włocławek 1995, s. 3.

## 1996

224. Ludzi do Boga prowadząc. Rozmowy o rodzinie, szkole i polskiej wsi, Włocławek : WDR 1996, 53, [2] s.

225. Witosowe dziedzictwo. Elektorat wiejski w oczach duszpasterzy, Częstochowa : „Niedziela” 1996, 47, [2] s. (Zeszyty „Niedzieli”; 2).

226. Konkordat w Polsce gminnej ratyfikowany, KaR 1996, s. 72-73.

227. Wskazania dla duszpasterzy w sprawie Referendum Uwłaszczeniowego, KDWi 79(1996) s. 54.

228. Wstępna ankieta do badań pastoralnych po referendum 18 II ‘96, KDWi 79(1996) s. 55.

229. Program duszpasterski na rok 1996/97 w perspektywie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, KDWi 79(1996) s. 465-474.

230. Garść refleksji i dziękczynienia z okazji 15-lecia święceń biskupich – Włocławek, katedra – 19 grudnia 1996, KDWi 79(1996) s. 531-533.

231. Nikt Kościołowi nie zamknie ust (Homilia wygłoszona w kościele Najświętszego Serca Jezusowego we Włocławku przez Radio Maryja, 11 III 1996), KDWi 79(1996) 103-111.

232. Dziękczynienie Bogu za Prymasa Tysiąclecia (Homilia wygłoszona w katedrze wrocławskiej w uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Wrocław – katedra, 11 V 1996), KDWł 79(1996) s. 168-176; toż, w: Tu uczył się, wzrastał i pracował. Prymas Tysiąclecia Stefan Wyszyński w diecezji wrocławskiej, Wrocław 1996, s. 13-26.

233. Maryjo, pomóż nam w odnowie sumienia! [homilia wygłoszona w Licheniu 12 V 1996], „Obserwator” 7(1996), nr 26(30 VI), s. 22; nr 27 (7 VII), s. 22.

234. Bojowaniem życie wypełnił (Homilia wygłoszona na pogrzebie śp. ks. prałata Władysława Szafrąńskiego, 2 VII 1996), KDWł 79(1996) s. 283-289.

235. Nie chcemy, by Polska była królestwem szatana! (fragment homilii wygłoszonej na powitanie figury Matki Bożej Fatimskiej w Ciechocinku 7 VII 1996), „Niedziela” 1996, 1 IX.

236. Żyjemy dziedzictwem poprzedników (Kazanie wygłoszone w X rocznicę śmierci biskupa Jana Zareby, Wrocław – katedra, 22 XI 1996), KDWł 79(1996) s. 460-465.

237. Widząc, że Ojczyzna jest w potrzebie..., „Niedziela” 1996, 17 XI, s. 1, 9.

238. Ojczyzna, ziemia, dobro wspólne, „Obserwator” 7(1996), nr 13(24 III), s. 21.

239. Co to jest ojczyzna?, „Obserwator” 7(1996), nr 14(31 III), s. 21.

240. Uwarunkowania historyczne dzisiejszej sytuacji, „Obserwator” 7(1996), nr 15(7 IV), s. 21.

241. Chłopi w „czerwonej pajęczynie”, „Obserwator” 7(1996), nr 16(14 IV), s. 21.

242. Czy antyklerykalizm?, „Obserwator” 7(1996), nr 17(21 IV), s. 21.

243. Chłopskie referendum?, „Obserwator” 7(1996), nr 18(28 IV), s. 21.

244. Przy bezpiecznej ręce Kościoła, „Obserwator” 7(1996), nr 19(5 V), s. 21.

245. Ziemia i Kościół – ojczyzną rolnika, „Obserwator” 7(1996), nr 20 (12 V), s. 21.

246. Wskazania duszpasterskie dotyczące przygotowania rolników do uroczystości dziękczynienia za plony w dniach 31 sierpnia – 1 września 1996 r., „Obserwator” 7(1996), nr 35(1 IX), s. 4.

247. Utrzymać ziemię, wiarę i polskość, „Obserwator” 7(1996), nr 44 (3 XI), s. 5.

248. Pierwszy biskup stanu wojennego [rozmowa z Krajowym Duszpasterzem Rolników], „Obserwator” 7(1996), nr 51(22-29 XII), s. 3-4.

249. Życzenie na Wielkanoc skierowane do rolników, „Obserwator” 7(1996), nr 15(7 IV), s. 5.

250. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 7(1996), nr 51(22-29 XII), s. 3.

251. List promujący Tygodnik Rolników „Obserwator”, „Obserwator” 7(1996), nr 35(1 IX), s. 5.

252. Apel o udział w wyborach do izb rolniczych, „Obserwator” 7(1996), nr 39 (29 IX), s. 3.
253. Zaproszenie sołtysów na pielgrzymkę do Włocławka i Lichenia, „Gazeta Sołtecka”, 4(40) 1-30 IV 1996, s. 1.
254. Zaproszenie na rekolekcje rolników do Lichenia, KDWł 79(1996) s. 111.
255. Zaproszenie na uroczyste dziękczynienie za plony (dożynki jasnogórskie), „Obserwator” 7(1996), nr 35(1 IX), s. 3.
256. Telegram z Jasnej Góry do Ojca Świętego wysłany w imieniu rolników 1 IX 1996, „Niedziela” 1996, 15 IX, s. 1.
257. Apel o udział w wyborach do Izby Rolniczych, KDWł 79(1996) s. 354.
258. Przedmowa, KalR 1996, s. 3.
259. Przedmowa, w: Stefan Kardynał Wyszyński, Prymas Tysiąclecia do rolników, Włocławek 1996, s. 5.

### 1997

260. Budując jedność Europy. Kazania o św. Wojciechu, Włocławek : WDR 1997, 40 s.
261. Dziedzictwo i zadania polskiej wsi. Teksty nauk rekolekcyjnych dla rolników głoszone w dniach 13-16 II 1997 w kościele parafialnym w Grzegorzewie (diec. włocławska) i transmitowane przez Radio Maryja, Włocławek : WDR 1997, 99, [1] s.
262. Kapłaństwo darem Boga dla ludzi. Kazanie prymicyjne..., Włocławek : WDR 1997, 32 s.
263. Ziemia jest rzetelna. Kazania i przemówienia dożynkowe z lat 1988-1997, Włocławek : WDR 1997, 135, [1] s.
264. Wizja realizacji programu duszpasterskiego na rok 1997/98 na tle diagnozy postaw społeczno-religijnych ludności Diecezji Włocławskiej, KDWł 80(1997) s. 470-478.
265. Ogólna charakterystyka dziedzictwa wiary i kultury diecezji włocławskiej, w: Kto wygrał? Kto przegrał? Postawy społeczno-religijne diecezjan włocławskich '97, Warszawa 1997, s. 5-22 (Ośrodek Sondaży Społecznych OPINIA ISKK SAC; Włocławek : WDR 1997).
266. O miejsce dla Boga w życiu narodu (homilia wygłoszona w kościele św. Maksymiliana we Włocławku z okazji wizyty Radia Maryja dnia 16 XII 1996), KDWł 79(1996) s. 23-33.
267. „Czy chcecie...” Homilie i przemówienia wygłoszone w czasie nawiedzenia diecezji włocławskiej przez Najświętszą Maryję Pannę w Jej wizerunku fatimskim w dniach 6-13 lipca 1996 roku, Włocławek 1997, 127 s. (Współautor).
268. Znaki Boże na drodze do nieba (Homilia wygłoszona w Licheniu z okazji XXX-lecia koronacji cudownego Obrazu, 15 VIII 1997), KDWł 80(1997) s. 285-294.
269. Płowce uczą, że w polityce powinna być etyka, KDWł 80(1997) s. 299-305.

270. Kościół zbudowany na Piotrze i strzeżony przez Maryję (Homilia na dziękczynnych uroczystościach za koronację figury Matki Bożej Skulskiej, Skulsk, 29 VI 1997), KDWł 80(1997) s. 320-329.

271. Pokój płynie ze słowa niepodległego (Homilia wygłoszona w Stoczku Klasztornym w archidiecezji warmińskiej 31 VIII 1997), KDWł 80(1997) s. 329-337.

272. Macierzyństwo Maryi źródłem naszej wolności (Homilia wygłoszona na rozpoczęcie uroczystości 60-lecia koronacji obrazu Matki Bożej Charłupskiej, Charłupia 7 IX 1997), KDWł 80(1997) s. 338-342.

273. Matka Boża uczy z wiarą patrzeć w przyszłość (Homilia wygłoszona na uroczystości ku czci Matki Bożej Bolesnej w Konotopiu w parafii Kikół w diecezji włocławskiej), KDWł 80(1997) s. 342-347.

274. Pod opieką Aniołów: od kołyski do grobu (Homilia wygłoszona z okazji 150-lecia urodzin Arcybiskupa Wincentego Kluczyńskiego, Konstancin-Jeziorna, 1X 1997), KDWł 80(1997) s. 347-353

275. Zbawczy krzyż chłopskiej doli (Homilia wygłoszona na dożynkach diecezjalnych w Charłupi Małej – 14 IX 1997), KDWł 80(1997) s. 361-368.

276. W dniach kolejnych rocznic. Kazania z lat 1989-1997, w: F. Rutkowski, Człowiek wielkiego serca. Ksiądz Wincenty Kluczyński, Arcybiskup-Metropolita Mohylowski, Administrator Apostolski Diecezji Mińskiej (Kilka rysów i wspomnień), Włocławek 1997, s. 7-10, 95-119.

277. Wracać do ideału Ojca (Homilia wygłoszona w czasie Mszy św. na rozpoczęcie XIV Kapituły Generalnej Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, Włocławek – 12 VII 1997), „W służbie Maryi”. Biuletyn Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, 30(1997) nr 3(114), s. 44-47.

278. O ludzkich decyzjach w historii zbawienia (Homilia wygłoszona w czasie Mszy św. na rozpoczęcie XIV Kapituły Generalnej Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, Włocławek – 16 VII 1997), „W służbie Maryi” 30(1997) nr 3(114), s. 47-50.

279. Wspierajcie działanie Ducha Świętego! (Homilia wygłoszona w czasie Mszy św. na rozpoczęcie XIV Kapituły Generalnej Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, Włocławek – 16 VII 1997), „W służbie Maryi” 30(1997) nr 3(114), s. 50-56.

280. By Duch Boży przenikał ludzką pracę (Homilia radiowa z okazji 75-lecia Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, Warszawa – kościół Świętego Krzyża, 19 X 1997), KDWł 80(1997) s. 379-384.

281. Ojczyzna potrzebuje Twego głosu [fragment słowa do uczestników dożynek jasnogórskich], „Obserwator” 8(1997), nr 38(21 IX), s. 3.

282. Wybrać, ale kogo?, „Nowy Obserwator” nr 0(2), 7 IX, s. 3.

283. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie, „Obserwator” 8(1997), nr 22 (1 VI), s. 3.

284. Hasło piątej pielgrzymki: Jezus Chrystus – wczoraj, dziś i na wieki [list na powitanie Ojca Świętego], „Nowy Obserwator” nr 0(1), 31 V – 10 VI, s. 1, 3.

285. Zaproszenie na Ogólnopolskie Święto Dziękczynienia za Żniwa, „Obserwator” 8(1997), nr 35(31 VIII), s. 3; „Nowy Obserwator” nr 0(2), 7 IX, s. 1

286. Wskazania duszpasterskie dotyczące przygotowania rolników do uroczystości dziękczynienia za plony w dniach 6-7 września 1997 r., „Obserwator” 8(1997), nr 36(7 IX), s. 3.

287. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 8(1997), nr 51-52(21-28 XII), s. 3.

288. Komunikat w sprawie zbiórki na budowę pomnika Powstańców Styczniowych w Nowej Wsi, KDWł 79(1996) s. 32.

289. Apel o pomoc dla dotkniętych powodzią gospodarstw wiejskich, KDWł 80(1997) s. 307.

290. List promujący Tygodnik Rolników „Obserwator”, „Nowy Obserwator” nr 0(2), 7 IX, s. 7.

291. Komunikat w sprawie kalendarzy Muzeum Diecezjalnego, KDWł 79(1996) s. 35.

292. Przedmowa, KalR 1997, s. 3.

## 1998

293. Ojciec nasz. Rozważania o Modlitwie Pańskiej. Nie tylko dla rolników, Włocławek : WDR 1998, 142, [2] s.

294. Rzetelne są ręce rolnika. Kazania z lat 1989-1997, Włocławek : WDR 1998, 220 s.

295. Wolność jest darem i zmaganiem. Kazania patriotyczne, czyli nauki o umiłowaniu Ojczyzny, Włocławek : WDR 1998, 228, [2] s.

296. Słowo Krajowego Duszpasterza Rolników, w: Papieska Rada „Iustitia et Pax”, O lepszy podział ziemi. Wezwanie do reformy rolnej, Włocławek 1998, s. 69-76.

297. O tradycjach i możliwościach naukowych włocławskiego środowiska kościelnego, SWł 1(1998) s. 7-20.

298. Wierność wobec Boga powodem sprzeciwu i rozłamu (Warszawa – kościół Świętego Krzyża, 16 VIII 1988), KDWł 81(1998), s. 359-363; fragment wydr. w tygodniku „Niedziela” 1998, 30 VIII, s. 21.

299. Miłość nie zgasła, jest nowa i świeża co rano (Zduńska Wola – 8 VIII 1998, pogrzeb śp. S. Jadwigi Machnowskiej), KDWł 81(1998), s. 364-369.

300. Pogrzeb Zbigniewa Corolli Porczyńskiego, KDWł 81(1998), s. 320-321.

301. Nie wstydzmy się Chrystusa Ukrzyżowanego (Włocławek i Konin – 28 VIII 1998, Zduńska Wola – 29 VIII 1998, konferencja dla katechetów), KDWł 81(1998) s. 370-376.

302. Kapituła dzisiaj (Włocławek – 14 XI 1998, 850-lecie Kapituły Katedralnej), KDWł 81(1998) s. 356-553.

303. W rękach Bożej Opatrzności, „Via consecrata” 1998, nr 3, s. 12-14.

304. Tym, co żywią i bronią [obszerne fragmenty książki „Dziedzictwo i zadania polskiej wsi”], „Obserwator” 9(1998) nr 2(11 I), s. 21; nr 6(8 II), s. 21; nr 10(8 III), s. 20.

305. Wskazania duszpasterskie dotyczące przygotowania rolników do uroczystości dziękczynienia za plony w dniach 5-6 września 1998 r., „Obserwator” 9(1998), nr 36(6 IX), s. 19.

306. List do Ojca Świętego od rolników polskich i ich duszpasterzy zgromadzonych na dożynkach jasnogórskich 6 IX 1998, „Obserwator” 9(1998), nr 39(27 IX), s. 21.

307. List po śmierci Henryka Bąka [Szanowny Pan Tadeusz Łączyński Wiceprezes Mikołajczykowskiego Polskiego Stronnictwa Ludowego „Niepodległość”], „Obserwator” 9(1998), nr 38(20 IX), s. 3.

308. Dwadzieścia lat papieskich zmagania, „Obserwator” 9(1998), nr 42(18 X), s. 21.

309. Zaproszenie na Ogólnopolskie Święto Dziękczynienia za plony 1998 r. (Dożynki Jasnogórskie), „Obserwator” 9(1998), nr 36(6 IX), s. 1, 3.

310. List na Wielkanoc, „Obserwator” 9(1998), nr 15(12 IV), s. 3.

311. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 9(1998), nr 51-52(20-27 XII), s. 3.

312. Przedmowa, KaR 1998, s. 6, Włocławek 1998.

313. Przedmowa, w: L. Tokarski, Szukam Cię Panie, Włocławek 1998, s. 7.

314. Posłowie, w: L. Tokarski, U kresu drogi, Włocławek 1998, s. 103-106.

315. Tłum.: Papieska Rada „Iustitia et Pax”, O lepszy podział ziemi. Wezwanie do reformy rolnej, Włocławek : WDR 1998, 79 s.

## 1999

316. Nad *Litaniją do Boga Ojca*, SWł 2(1999), s. 33-43.

317. O litanii do Boga Ojca, w: *Litania do Boga Ojca*, Włocławek 1999, s. 3-12.

318. Uniwersytety ludowe formą duszpasterstwa rolników, „Kronika Archidiecezji Przemyskiej” 94(1999) nr 4, s. 85-102.

319. Jedni lamentują, inni szukają rozwiązań (Z rekolekcji adwentowych dla rolników, Brańszczyk – diecezja łomżyńska), „Niedziela”, 1999, 17 I, s. 22.

320. Dni pokuty czasem wielkich łask kapłańskich (konferencja dla księży dziekanów – Włocławek, 17 III 1999), KDWi 82(1999), s. 168-170.

321. Nie żałujmy, że jesteśmy w Polsce rolnikami (fragmenty kazania z Jasnej Góry – 14 III 1000), „Niedziela” 1999, 28 III, s. 17; „Obserwator” 10(1999), nr 17(25 IV), s. 21.

322. W obronie ziemi, wiary i kultury, „Różaniec” 1999, nr 7/8, s. 34-35.

323. Dziękujemy Bogu za chleb z nowych zniw, „Ziemia Rodzinna” 1(1999) nr 2, s. 3.

324. Wielki Jubileusz Zbawienia Roku 2000 (Głos na zebraniu księży dziekanów, 20 X 1999), KDWi 82(1999) s. 621-623.

325. Diecezja Włocławska przed Jubileuszem 2000 (Konferencja dla księży we Włocławku, Zduńskiej Woli i Koninie, 8-10 XI 1999), KDWi 82(1999) s. 623-632.

326. Od męczeństwa do beatyfikacji (Konferencja na sesji ku czci 108 męczenników – Londyn, 2 X 1999), KDWi 82(1999) s. 633-641.

327. Męczennicy są darem dla Kościoła i Ojczyzny (Londyn, 2 X 1999 u Księży Marianów), KDWi 82(1999) s. 641-645.

328. Hołd męczennikom kujawskim (Piotrków Kujawski, 24 X 1999), KDWł 82(1999) s. 645-649.

329. Nie przynieśli wstydu Seminarium, Miastu i Diecezji (Włocławek – katedra, 7 XI 1999), KDWł 82(1999) s. 649-654.

330. Przedziwny Bóg w swoich planach (Ślesin, 6 XII 1999, prymicje biskupa Władysława Blina), KDWł 82(1999) s. 690-694.

331. Nad zadaniami ziemiaństwa (Jasna Góra, 1 V 1999 do Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego), KDWł 82(1999) s. 694-699.

332. Powrót ziemian na wieś. Ale jaki powrót? (Przemówienie na IV Ogólnopolskiej Pielgrzymce Ziemiaństwa na Jasnej Górze – 1 V 1999), KDWł 82(1999) s. 699-702.

333. Nad dziedzictwem czterech wieków (Chojne, 25 VII 1999), KDWł 82(1999) s. 702-708.

334. O wierności wobec prawdy (Włocławek, 40-lecie Liceum im. Mikołaja Kopernika – 16 X 1999), KDWł 82(1999) s. 708-711.

335. Nie można nie kochać Kościoła (Włocławek, kościół Św. Witalisa – 8 IV 1999, do profesorów historii Kościoła), KDWł 82(1999) s. 711-713.

336. Ludzi wam Bóg powierzył (Kazimierz Biskupi, 14 IX 1999, do profesorów łaciny), KDWł 82(1999) s. 713-716.

337. Tkwić w Chrystusie! (Ład n. Wartą – 15 X 1999, XV Sympozjum liturgiczne), KDWł 82(1999) s. 716-718.

338. Jesteście świątynią Boga! (Płock – 9 X 1999, XXII Sympozjum w Wyższym Seminarium Duchownym), KDWł 82(1999) s. 718-721.

339. Czuję wielki niepokój i mam nadzieję... [wywiad; rozmawiał Sławomir Siwek], „Obserwator” 10(1999), nr 5(31 I), s. 5.

340. Ryzyko jest wpisane w każde powołanie [wywiad; z przewodniczącym Zespołu Dobrych Usług do mediacji między rolnikami i stroną rządową rozmawia Sławomir Siwek], „Obserwator” 10(1999), nr 8(21 II), s. 7, 21.

341. Prorocka intuicja Jana Pawła II, „Obserwator” 19(1999), nr 23(6 VI), s. 8-9.

342. Potrzeba nam siły, co oprze się przemijaniu [komentarz po pielgrzymce papieskiej], „Obserwator” 10(1999), nr 27(4 VII), s. 3.

343. Zaproszenie na Ogólnopolskie Święto Dziękczynienia za Żniwa '99 (Dożynki Jasnogórskie), „Obserwator” 10(1999), nr 35(29 VIII), s. 3.

344. Wskazania duszpasterskie dotyczące przygotowania rolników do uroczystości dziękczynienia za plony w dniach 4-5 września 1999 r., „Obserwator” 10(1999), nr 36(5 IX), s. 3.

345. Słowo do rodzin wiejskich, w: List Ojca Świętego Jana Pawła II do osób w podeszłym wieku, Warszawa 1999, s. 28-29.

346. List przed przyjazdem Ojca Świętego Jana Pawła II, „Obserwator” 10(1999), nr 23(6 VI), s. 3.

347. List na Wielkanoc, „Obserwator” 10(1999), nr 14(4 IV), s. 3.

348. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” nr 51-52 (19-26 XII), s. 3.

349. Wezwanie do modlitwy w intencji rolników, „Obserwator” 10(1999), nr 7 (14 II), s. 3.

350. Przedmowa, w: Kościół w Konecku. W 90. rocznicę jego konsekracji, materiały zgromadził i całość oprac. J.A. Radaszewski, Włocławek 1999, s. 5-6.  
351. Przedmowa, KalR 1999, s. 3.

## 2000

352. Kościół wobec wyzwań płynących z przemian społeczno-gospodarczych na wsi, Warszawa 2000, 31 s. (Biblioteka „OBSERWATORA”, 2) (Na okł. tyt.): Wołanie Krajowego Duszpasterza Rolników O obronę polskiej wsi i rolnictwa; toż, w: Polska wieś wobec wyzwań integracji europejskiej, Warszawa 2001, s. 74-86.
353. Wiara jest darem Boga i odpowiedzią człowieka, w: Wiara i świadectwo Apostołów Piotra i Pawła, pod red. J. Kędzierskiego, Ciechocinek 2000, s. 7-10.
354. Chrześcijańska wizja rozwoju wsi i rolnictwa w zjednoczonej Europie, SWł 3(2000) s. 441-445.
355. Była taka szkoła we Włocławku (1-2), ŁB/N 12000, 14, 21 V, s. III
356. Skąd pochodzi napis na gmachu Długosza?, ŁB/N 2000, 3 IX, s. I-II.
357. Dlaczego Długosz?, ŁB/N 2000, 26 XI, s. I, III.
358. Idź do Długosza!, ŁB 2000, 3 XII, s. I, III.
359. „Boję się Europy, jeśli nie będzie w niej Chrystusa” (1-5), „Niedziela” 2000, 6, 13, 20, 27 VIII, 3 IX, s. 14; toż, „Obserwator” 11(2000), nr 36 (3 IX), s. 8; nr 37(10 IX), s. 8; nr 38(17 IX), s. 8; nr 39(24 IX), s. 8; nr 40 (1 X), s. 8.
360. Homilia z okazji piętnastej rocznicy sakry biskupiej Ks. Arcybiskupa Henryka Muszyńskiego (Gniezno – katedra, 25 III 2000), „Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej” 55(2000) s. 190-195.
361. Błogosławieni Kapłani – Męczennicy darem Boga dla Kościoła na Kujawach (Homilia wygłoszona na uroczystościach dziękczynnych za beatyfikację męczenników z Osięcin 21-24 V 2000), w: Błogosławieni męczennicy z Osięcin, Włocławek 2000, s. 61-68.
362. Słowo do rodzin wiejskich [komentarz do Listu Ojca Świętego Jana Pawła II do osób w podeszłym wieku, Biblioteka Tygodnika Rolników nr 1], „Obserwator” 11(2000), nr 2(9 I), s. 4.
363. Świeccy do dzieła! [wywiad; rozmawiał Andrzej W. Kaczorowski], „Obserwator” 11(2000), nr 21(21 V), s. 20-21.
364. O pomoc dla dotkniętego suszą Podlasia, „Obserwator” 11(2000), nr 27(2 VII), s. 3.
365. Zaproszenie na ogólnopolskie święto dziękczynienia za żniwa (Jubileuszowe Dożynki Jasnogórskie 2000), „Obserwator” 11(2000), nr 35(27 VIII), s. 3.
366. Wskazania Duszpasterskie dotyczące przygotowania rolników do uroczystości dziękczynienia za plony w dniach 2-3 września 2000 r., „Obserwator” 11(2000), nr 36(3 IX), s. 3.
367. List na Wielkanoc, „Obserwator” 11(2000), nr 17(23 IV), s. 3.
368. List na Boże Narodzenie, „Obserwator” 11(2000), nr 52-53(24-31 XII), s. 3
369. Zakorzeniony w Broniszewie, w: Broniszewo. Kościół parafialny św. Benona (folder), Broniszewo 2000.

370. List na 10-lecie Tygodnika Rolników „Obserwator”, „Obserwator” 11(2000), nr 41(8 X), s. 3.

371. Słowo pozdrowienia wypowiedziane na konferencji na temat zwierzyny drobnej, w: Zwierzyna drobna jako elementy bioróżnorodności środowiska przyrodniczego, pod red. S. Kubiaka, Włocławek 2000, s. 24.

372. List (w formie przedmowy), w: M. Włosiński, W posłudze polskiej edukacji, Włocławek 2000, s. 9.

373. Przedmowa, KalR 2000, s. 3.

## 2001

374. Witając w progach odrodzonego Długosza, Włocławek : WDR 2001, 50, [2] s. (Biblioteka Fundacji im. Ks. Jana Długosza. Seria A; nr 1).

375. Nad testamentem Prymasa Tysiąclecia dla rolników, Włocławek : WDR 2001, 15, [1] s.

376. Rola i zadania ruchów i stowarzyszeń katolickich na wsi, w: Znak nadziei dla świata i Kościoła. II Kongres ruchów i stowarzyszeń katolickich, 24-25 XI 2000, Warszawa 2001, s. 329-334.

377. Co trzeba zmienić w środowisku wiejskim?, w: Polska wieś wobec integracji europejskiej, Gliwice 2001, s. 17-21.

378. Katolicyzm polski dziś i jutro, Kraków – Ząbki 2001, s. 142 (wypowiedzi na pytania ankiety).

379. O humanistyczną wizję przemian w środowisku wiejskim (wykład na inauguracji roku akademickiego 2000/2001 na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego), „Agricola” (Pismo SGGW) nr 50, 2001, s. 6-10.

380. U genezy pasterskiej troski o wieś i rolnictwo w nauczaniu Stefana Kardynała Wyszyńskiego, AK 136(2001) s. 478-497.

381. Włocławek we wspomnieniach Prymasa Wyszyńskiego, SWł 4(2001) s. 11-28.

382. Wokół wznowienia Gimnazjum i Liceum im. Ks. Jana Długosza, KDWł 84(2001) s. 49-62.

383. Ciągłe aktualna idea solidarności, KDWł 84(2001) s. 142-147.

384. Biskup Kościoła wśród prześladowań, KDWł 84(2001) s. 152-155.

385. Furtianka Kurii Diecezjalnej u bram nieba, „Via consecrata” 4(2001), nr 6(33), s. 5-7; toż, KDWł 84(2001) s. 148-152.

386. Niewiele jest takich miejscowości jak Przedecz, „Echo Przedecz” 2(2001) nr 7(12), s. 1, 3.

387. Jak uczcić Wielkiego Kapłana diecezji włocławskiej? (1-4), ŁB/N 2001, 21 I s. III; 28 I, s. I, IV; 4 II, s. III; 11 II, s. III; toż, w: S. Wyszyński, Ład w myślach, Włocławek 2001, s. 111-126.

388. Nauka i wychowanie w nowym Gimnazjum Długosza, ŁB/N 2001, 18 II, s. I, III.

389. Pamiątki dla „Długosza”, ŁB/N 25 II 2001, 25 II, s. I, IV.

390. Gimnazjum Długosza – oczekiwania i nadzieje, ŁB/N 2001, 11 III, s. I, III.

391. „Clamate lapides de pariete”. Rzec o starym napisie łacińskim w Seminarium Duchownym we Włocławku, ŁB/N 2001, 25 III, s. I.
392. Ku „zmarłychwstaniu” Gimnazjum Długosza, ŁB/N 2001, 15 IV.
393. Sknera, ŁB/N 2001, 3 VI, s. II.
394. Złożyłem kwiaty na jego grobie (o zakrystianie z Brzeźna), ŁB/N 2001, 8 VII, s. III.
395. Lojalność, ŁB/N 2001, 26 VIII, s. II.
396. Otwieramy „Długosza”, ŁB/N 2001, 2 IX, s. I.
397. Godność, ŁB/N 2001, 25 XI, s. III.
398. Horacy i męczennik, „Niedziela” 2001, 4 II, s. 18.
399. Chrzęścijanie, bądźmy przyzwoci!, „Niedziela” 2001, 18 III, s. 8.
400. Standardy europejskie, „Niedziela” 2001, 6 V, s. 12.
401. Bronię zwierząt, „Niedziela” 2001, 13 V, s. 13.
402. Kiedy rozum zawodzi u tak wielu..., „Niedziela” 2001, 2 IX, s. 8.
403. Żegnając lipy przy kościele w Służewie, „Niedziela” 2001, 2 XI, s. 15.
404. Któż z nas zdejmie odpowiedzialność za Europę, „Opiekun” (Kalisz) 2001, 1-15 IV, s. 6.
405. Prymas Wyszyński był dumny z wiejskiego rodowodu, „Ziemia Rodzinna” 2001, marzec, s. 16-17.
406. Duchowy skarb (fragmenty homilii), w: Oblicza polskiej wsi. Dziękuję Wam, polskim sołtysom..., Okolicznościowa publikacja wystąpień na III Konferencji Sołtysów i Środowisk Wiejskich, Licheń 2001, s. 79-82.
407. Była tu bitwa o wizję człowieka i świata (homilia wygłoszona przy pomniku Obrońców Wisły we Włocławku w dniu 18 sierpnia 2000 r.), w: Wojna polsko-bolszewicka z perspektywy osiemdziesięciu lat (1920-2000). Aspekty ogólne i regionalne, pod red. M. Krajewskiego, Włocławek 2001, s. 7-11.
408. List na Wielkanoc, „Obserwator” 12(2001), nr 15(15 IV), s. 3.
409. List z zawiadomieniem o rezygnacji ze stanowiska krajowego duszpasterza rolników, „Obserwator” 12(2001), nr 27(8 VII), s. 3.
410. Słowo wprowadzające w formie listu do czytelników, w: S. Siwek, Fundacja Rolnicza. Jak władze PRL zablokowały wsparcie przez Kościół polskich rolników? Fakty, dokumenty – negocjacje w latach 1981-1987, Warszawa 2001, s. 4-5.

## 2002

411. „Pleni omnes sunt libri...”. Sto lektur biskupa Romana, Częstochowa : „Niedziela” 2002, 234 s. (Biblioteka „Niedzieli”, t. 135).
412. Pokłosie Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego w diecezji włocławskiej, Włocławek : WDR 2002, 80 s.
413. Wpatrując się w skarby Kościoła. Rozważania o tajemnicach różańcowych, Włocławek : WDR 2002, 144 s.; toż, wyd. 2, 2003.
414. Możliwości działania kapituły dzisiaj, w: W Panu złożyłem nadzieję. Księga pamiątkowa ku czci Biskupa Czesława Lewandowskiego w 80. rocznicę urodzin, Włocławek 2002, s. 79-90.
415. *Otium cum dignitate*. Refleksje nad godnym stylem życia księży emerytów, SWł 5(2002) s. 21-39.

416. Duchowe dziedzictwo Prymasa Tysiąclecia wnieśmy do całej Europy, *KaR* 2002, s. 94-99.
417. Wspomnienia o ks. infuł. Stanisławie Piotrowskim, *KDW* 58(2002) s. 242-243.
418. Jak doszło do wznowienia Gimnazjum i Liceum im. Ks. Jana Długosza we Włocławku?, *Rocz. Dług.* 1(2002), s. 15-22.
419. Św. Kazimierz był uczniem ks. Jana Długosza, *Rocz. Dług.* 1(2002), s. 105-106.
420. Rzetelność, *ŁB/N* 2002, 13 I, s. II.
421. Dobre dzieła są nieśmiertelne (1-4), *ŁB/N* 2002, 10 II, s. I, II; 17 II, s. I, II; 24 II, s. I, III; 3 III, s. I, III.
422. Europo, obejmujemy cię dzisiaj naszymi modlitwami..., *ŁB/N* 2002, 17 III, s. I, II.; toż, *KDW* 85(2002) s. 185-190.
423. Łączył naukę z wychowaniem (z okazji 80. rocznicy śmierci ks. Idziego Radziszewskiego), *ŁB/N* 2002, 5 V, s. I, II.
424. Aby utrwalić pamięć o ludziach dobrych..., *ŁB/N* 2002, 19 V, s. I.
425. W obronie prześladowanego Narodu i Kościoła (1-3), *ŁB/N* 2002, 26 V, 2, 9 VI, s. I, II.
426. Zaniedbanie dobra gorsze niż tolerowanie zła, *ŁB/N* 2002, 4 VIII, s. I.
427. Wraca pamięć o księdzu sprzed lat... (Wspomnienie o księdzu Stanisławie Staniszu), *ŁB/N* 2002, 12 VIII, s. I, III.
428. Duchowni diecezji włocławskiej umęczeni w Dachau w 1942 roku, *ŁB/N* 2002, 18 VIII, s. I, II.
429. Odezwa w sprawie modlitwy różańcowej, *ŁB/N* 2002, 3 XI, s. I.
430. Tajemnice światła, *ŁB/N* 3 XI 2002, s. II; toż, „Niedziela” 2002, 10 XI, s. 9.
431. Ludzie, nie pozwólcie odebrać sobie nadziei!, „Niedziela” 2002, 27 I, s. 15.
432. Wędrowanie z Matką, „Niedziela” 2002, 3 II, s. 12. (Podp.): Andrzej Morzycki.
433. Czy dni łaciny są policzone?, „Niedziela” 2002, 14 IV, s. 14.
434. Pod krzyżem w Puczniewie, „Niedziela – Niedziela małych ojczyzn” 2002, 9 VI.
435. Gdzie nie ma miejsca dla Boga, nie ma go dla człowieka, „Ziemia Rodzinna” 2002, sierpień, s. 16-17.
436. Odnowiciele rumowisk na zamieszkanie (homilia), w: V Ogólnopolska Pielgrzymka Ziemian na Jasną Górę 4-5 maja 2001, Poznań 2002, s. 7-10,
437. Na podłóść godzić się nie można (przemówienie podczas obrad), w: V Ogólnopolska Pielgrzymka Ziemian na Jasną Górę 4-5 maja 2001, Poznań 2002, s. 11-14.

438. Wpatrzeni w Boskiego Nauczyciela (homilia na rozpoczęcie roku szkolnego, 3 IX 2001), Roczn. Dług. 1(2002), s. 57-61.

439. Legendę pragniemy podtrzymać solidną nauką (przemówienie na uroczystości przekazania sztandaru), Roczn. Dług. 1(2002), s. 75-79.

440. Dzięki prawdzie i przyjaźni (homilia na zakończenie roku szkolnego 21 VI 2002), Roczn. Dług. 1(2002), s. 119-121.

441. List do Dyrektora Gimnazjum, Roczn. Dług. 1(2002), s. 101.

442. Przedmowa, w: L. Cerski, Błogosławiony Bogumił – Sławny Cudotwórca, Włocławek 2002, s. 3.

443. Przedmowa, w: P. Gołdyn, Franciszkanie w powstaniu styczniowym na ziemi konińskiej, Konin 2002, s. 3.

444. Przedmowa, w: S. Lewandowski, A. Tabak, J. Cholewicka, Parafia św. Doro-ty w Grochowach, Kraków 2002, s. 7-8.

445. Przedmowa, w: J. Uryga, Nasze drzewa, Włocławek 2002, s. 5-8.

446. Kalendarz z kogutem. O „Kalendarzu Rolników” 2003, „Niedziela” 2002, 10 XI, s. 24. (Podp.): Andrzej Morzycki.